

СПИСАНИЕ ЗА НОВО УСТРОЙСТВО

НОВА ЕВРОПА

Изгражда се нова Европа

Отъ д-ръ Макеъ Клаузе

Държавниците, които на 26 ноември 1941 подновиха за още пет години противокомунистическия пакт или тържествено изпълниха присъединението отъ името на тѣхнитѣ правителства, казаха въ своитѣ слова, че съ това тѣ, въ името на представенитѣ отъ тѣхъ нации, съзнателно правятъ стъпка къмъ една нова епоха въ Европа и свѣта. Покрай еднократнитѣ военни дѣла на Германия и нейнитѣ съюзници срещу болшевиизма появява се и на политическата сцена едно основоположно решение. Докато едно мнимо понятие за сигурност, почиващо върху смѣшно пресилена отбрана и потискащо съзнание за вътрешна слабостъ, искаше да прикове Европа между дветѣ войни на линията Мажино, сега границата на нашата култура се пренася смѣло и последователно до предѣла на

Азия. Съ това нашиятъ континентъ израства наистина новъ и за пръвъ пътъ цѣлъ. Изчезна остроумната и напълно отречена представа на литературния Западъ, за малкия носъ на цивилизацията предварската източна ширь. Изпари се и цѣлото умуване около германската мисия, която, противъ добро знание, искаха да заподозрятъ като европейсковраждебна и тайно въ съюзъ съ болшевишката угроза, за да извинятъ противоестествената сграда на Версайлъ предъ нечистата европейска съвѣсть.

Свѣтовната война би приключила като гражданска война на нациитѣ безъ резултатъ и безъ поука, ако въ Русия, тогава бита и отблъсната чрезъ германското оръжие отъ Европа, не бѣше се появило болшевишкото отрицание на всичко съществуващо като плодъ на разгрома. Източниятъ въпросъ,

Foto: Associated Press Bild

Българскиятъ министъръ на външнитѣ работи г. Ив. Поповъ прави прегледъ на почетната рота, по случай противокомунистическия пакт

който днес се разрешава положително чрез върховно напръгане на германски сили, чрез победа и жертви на германските войници и техните съюзници, стоеше като въпрос на живот и смърт пред всички европейски народи и държавници, откакто Ленин заграби властта въ името на международната диктатура на пролетариата. Освалд Шпенглер, който, прочее, и въ последното си съчинение попада под двойната заблуда за непобедимостта на руската ширь и за минималната неспособност на Съветите към организация на моторизираната масова война, б'е изразил това състояние въ смисъл, че съ настъпването на свѣтовнореволюционния марксизъм въ Петроградъ на 7 ноември 1917 год. сж „избухнали две революции, б'ълата и цвѣтната едновременно“. Сами Ленин и Трошки гледаха на своя ноемврийски бунт само като на предговоръ къмъ германската ноемврийска революция, отъ която т'я очакваха всичко. Още жалките болшевишки опити презъ 1918 год. въ Германия и Срѣдна Европа доказаха, че германскиятъ народъ, който б'е изтощенъ и нападнатъ отъ съмнения, но неизчерпанъ въ своите градивни сили, не се постави въ услуга на дѣлото на разрушението.

Ако сега въ годината, когато се сразява военниятъ болшевизъмъ, германската източна политика на Фюрера стига до създаване на единенъ континентъ, то се изпълнява една историческа необходимостъ, за която демократическиятъ западъ имаше тъмни предчувствия отъ поникването на болшевишката опасностъ, но която никога не би могълъ да осъществи.

Въ годините на Локарно, когато болшевишането на Германия изглеждаше преодолѣна опасностъ — въ действителностъ чакъ до 1933 тя трѣбваше да се превъзмогне чрезъ борбата на националсоциализма — западно ориентиране или преосигуровка на изтокъ б'ѣха дипломатическите паролѣ на деня. Тогава Адолфъ Хитлеръ постави германския народъ съвсемъ открито предъ повелителното искане на една източна политика. Още тогава той даде на своята борба противъ Версайлъ положителната великогерманска целъ, съзнателно свързвайки я съ колонизирането на Остмаркъ и проникването източно отъ Елба. които, заедно съ създаването на пруската държава, призна като единични трайни велики дѣла въ миналото на Райха. И той трѣбваше да преживѣе, че Англия не ще схване самопонятността на неговата германска континентална целъ и ще я отхвърля макаръ и съ цената на нова вътрешноевропейска война.

Целта въ Итока е днесъ въ своето осъществяване точно тъй двойна, както по времето, когато Адолфъ Хитлеръ я посочи за пръвъ пътъ на своите партии и на цѣлия германски народъ: пълна отбранително-географска безпечностъ и най-широка продоволствена основа. Болшевизмътъ чрезъ самото си съществуване трѣбваше да предизвика европейското решение. По това Адолфъ Хитлеръ каза въ речта си на 8 ноември 1941 год.: „За Европа ще

PK. Plenik-Pressbild

На източния Фронтъ

бѣде истинско избавление, когато не само изчезне тази опасностъ, но когато плодородието на тая земя се използва за доброто на цѣла Европа. Това е грамадна задача, която ни е поставена . . . Ние имаме една целъ, тя обхваща тоя континентъ, първо нашето отечество, тогава освенъ това и всички ония, които живѣятъ въ сжщата нужда както и ние. И после азъ съмъ съ убеждение, че този континентъ нѣма да бѣде вториятъ, а че както въ миналото, така и за въ бѣдеще, ще си остане първиятъ на свѣта.“ Това е германската целъ на Истока.

Моторизираниятъ съветски кодосъ б'ѣ вече потеглил. Него можа да победи само оня, който не се уплаши нито отъ воденето на войната въ източната ширь, нито отъ сжщата на Наполеона. Благодарение на решението на Фюрера, което самъ той отбелязва като най-тежкото решение въ цѣлия му досегашенъ животъ, благодарение на германските въоръжени сили и на техните съюзници, безбрътвиятъ източенъ просторъ загуби своята опасностъ. Отъ Остландъ (балтийските държави — Б. Р.) и Украина германската строителна воля създава за пръвъ пътъ източна Европа въ неподправения смисълъ на думата. Съвѣтътъ знае сега, че Европа продължава да живѣе чрезъ тая сила, по-сцеплена и бѣдно по-крепка откогато и да било по-рано.

ГЕРМАНИЯ и БЪЛГАРИЯ

На 24. ноември т. г. Германско-Българската Търговска Камара празнува 15-годишен юбилей на своето основаване. По този случай се състоя голям прием в хотел „Кайзерхоф“ в Берлин за членовете на камарата, на който взеха участие Райхсвиртшафтсминистър Валтер Функ и Министерът на търговията, промишлеността и труда проф. Загоровъ, който пристигна специално за тази цел в Берлин, както и редица видни германски и български стопански дейатели.

Изъ речта на м-ръ Функъ

„Тежките години, които настъпиха за Германия и България следъ Сътовната война, се отразиха силно и върху тяхното стопанство. Презъ 1933 год. германскиятъ вносъ отъ България възлизаше само на 32 мил. марки, а българскиятъ вносъ отъ Германия — на 18 мил. марки. Съ поемането на властта отъ националиститъ се увеличиха плашементитъ възможности.

България първа отъ всички страни схвана тези възможности и съзнателно насочи своята търговска политика къмъ ердно-европейския пазаръ, който единственъ е въ състояние да бъде купувачъ на нейнитъ стоки за дълго време.“

„Запазвайки всевъзможния характеръ на своето стопанство България разви само такива индустрии, които почиватъ на собствени сурови материали.“

„Задачитъ на България въ бъдеще не сж изчерпани. На една уголъмена България подлежатъ повече стопански проблеми за разрешаване, отколкото на една България отъ Нюй.“

„Като транзитна страна, на България предстои голямо бж-

деще. Дунавътъ, който свързва по естину воденъ пътъ сръдна Европа съ Югоизтока, презъ следващитъ години ще добие още по-голямо значение.“

„Безъ правилно разрешение на транспортнитъ проблеми не може да има правилно разрешение на стопанеснитъ въпроси. Изграждането на транспортната мрежа на България трѣбва да бъде считано отъ българското правителство като особено важенъ пунктъ отъ неговата стопанска програма.“

Изъ речта на м-ръ проф. Загоровъ

„Участието на Германия въ външната търговия на България се увеличи отъ 0,1 на 70%. То се засили особено следъ създаването на Третия Райхъ, благодарение политиката на вътрѣдни цени, която Германия въприе въ своето вътрешно стопанство.“

„Стабилитетътъ на германското стопанство се пренесе и върху българското, което поради това не почувствува ударитъ на настѣпилата презъ 1938 год. нова световна криза.“

„Разликата въ стопанската структура на двѣтѣ държави съз-

Германско- Българска търговско инду- стриална камара

15 години

отъ нейното основаване

Презъ 1925 год. по инициативата на видни български и германски стопански дейатели бѣ основана Германско-Българската търговска камара съ централа въ Берлинъ и клоноу въ София. Камарата бѣше първиятъ сериозенъ опитъ за разбиване на стопанскитъ окови, които бѣха поставени на победенитъ отъ европейската война държави

дава реални предпоставки за тези търговски връзки. Последнитъ се засилватъ още повече отъ близкото политическо сътрудничество.“

„Противно на много очаквания, войната не донесе никакво прекъсване или намаление на стокообмѣна между Германия и България. Сжиятъ, напротивъ, нарастна, като презъ първитъ деветъ месеца на настоящата година достигна размѣра на стокообмѣна презъ цялата 1940 год.“

„Развитието на стопанството въ голяма Европа и създаването на цялостно европейско стопанско пространство ще допринесе още повече за засилване на стопанескитъ връзки между България и Германия. България винаги е съзнавала своята роля и значение въ това стопанство и допринася споредъ силнитъ и възможноститъ си за създаване на новъ стопански европейски редъ.“

„Досегашната политика на българското правителство е политика на довърне и сътрудничество съ великия Германски Райхъ, която ще бъде продължена и напредъ.“

чрез тъй наречените мирни договори от парижките предградия. Съгласно договора за мир, на победените държави беше забранено да сключват стопански договори помежду си и да покровителствуват развоя на търговските си връзки една с друга. Като пръв решителен опит за премахване на това ненормално отношение бѣ създадена Германо-Българската Търговска Камара съ задача да служи за задълбочаване на търговските и стопански връзки между двете страни и да засилва тяхния стокообмѣн. Макаръ и резултатъ на не формална държавна спогодба, Германо-Българската търговска камара е плодъ на естествения стремежъ между Германия и България за засилване на тяхните стопански отношения и за възстановяване на нарушените отъ нещастния изходъ на войната търговски връзки.

Въ продължение на повече отъ 15 год. камарата успѣ да изразително и се развие като мѣрдавенъ стопански институтъ, който, безъ да търси печалби или изгоди за себе си, подпомага неутрално всички дейци, които желаятъ да засилватъ стопанските връзки между двете страни. Чрезъ широката информационна дейностъ, чрезъ органиите си, които издава на нѣмски и български езикъ, чрезъ посрѣдничеството си при сключване на търговски сдѣлки, както и при разрешаването на спорове, камарата се е стремѣла винаги да улеснява стопанския деятелъ и да му посочва практически възможности за разширяване на неговата дейностъ. Безъ да приема формата на институтъ, занимаващъ се съ абстрактни проучвания и строго научни публикации, тя, благодарение на своя паритетенъ характеръ, при който равностранно сѣ застъпени както

българските така и германските интереси, се стреми обективно да проучва проблемите и практически да насочва тяхното разрешаване. Тази многостранна и полезна дейностъ на Германо-Българската търговска камара намѣри въ деня на нейния юбилей признанието както на германските, така и на българските официални власти. Въ речите, които държаха райхсвиртшафтс-министъръ Валтеръ Функъ и министъръ на търговията, промишлеността и труда проф. Сл. Загоровъ, се подчертаха голѣмите заслуги на камарата въ изграждането на германо-българските стопански отношения презъ последните години и за укрепване на старото чувство на довѣрие и приятелство между двете страни, което продължава да ги свързва вече повече отъ $\frac{1}{4}$ вѣкъ.

Фото: Трансоеан

На приема въ Кайзерхофъ, по случай 15 годишнината на Германо-българската търговска камара

Германското военолетство изгуби през месец ноември първа отлични и славни офицери. Безподобната им храброст и вярност пред отечествения дълг ще останат безсмъртни примери, внедрени дълбоко в сърцата на всички техни другари.

Генерал Удет е един от най-победоносните бойни летци на Световната война. Той свали тогава 62 неприятелски летала. След войната Удет се посвети всецяло на летателната идея. Впрочем, Германия бѣ заставена да унищожи своето въздушна оръжие, обаче германската изследователна наука, съобщителното летене и редица упорити и смѣли мѣжге пазѣха непожѣтното семето на славното наследство. Когато Адолф Хитлер пое управлението на Германския Райх и натовари друг отличен летец от Световната война, Херман Гьоринг, съ преустройството на германското въздухолетство, тогава бѣха възложени сѣщо така множество отговорни задачи на Удет. Той бѣ през последните години генерал-лутваймастер, т. е. изборът на всички летателни материали, техническото изпитване на леталата и заедно съ това голяма отговорност лежеше на неговите плещи. Той се отдаде на новия си дълг съ пълна съзнателност и жертва. Всеки нов вид летателно оръжие минаваше през неговите ръце.

† Капитанъ Вера

† Генералъ Удет

Познатият възлѣтатѣл самолетъ, нареченъ Шука, бѣ въведенъ благодарение на неговата прозорливост. Удет бѣ съ отличителната си вѣрност къмъ дълга скромност, и любезност, извънредно обичанъ драгъръ измежду всички летателни сѣрби. Той се проявяваше сѣщо като изкусенъ рисувачъ и писателъ, като се стремѣше въздъхнато да разпространява летителната идея широко върѣдъ всички народни кръгове.

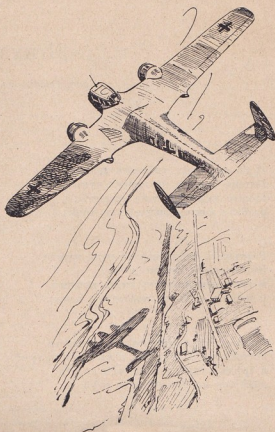
Удет загина достойно при изпълнение на своя отечественъ и служебенъ дълг, като изпитваше единъ най-новъ видъ самолетъ. Неговата загуба намѣгъ: дълбоко отзвукъ въ сърцата на всички германци. Бѣ му извършено тържествено погребение, при което участвуваха Фюрерътъ, много членове на правителството, висши офицери от войската и хиляди население от столицата.

Полковник Мьолдерс достигна през тази война най-голям брой свалени неприятелски летала (115) и получи за това най-високото, дарено досега само нему, бойно отличие. Той бѣ едва 28 годишенъ. Младѣ офицеръ, той се записа доброволецъ-летецъ въ германския легионъ Кондоръ въ Испанія. Тамъ успѣва да сваля вече 14 летала на болшевишкия неприятель.

Въ днешната война той продължи съ несломимъ устремъ своитѣ успѣхи, въ Полша, на Западния фронтъ, надъ Англия и напоследѣкъ въ борбата срещу Съветска Русія. Германскитѣ народъ следѣше съ гордостъ и възхита постоянно растащия брой на унищожениитѣ отъ Мьолдерс противници. Тѣжна сѣбѣ да бѣ отредилъ, той безпримѣренъ храбрецъ да намѣри смъртѣта си въ своето собствено отечество.

† Полковникъ Мьолдерс

следствие на нещастие при полетъ съ куриерски самолетъ, който самъ той не управляваше. Цѣлянтъ германски народъ и всички храбри и честни сърдѣца въ чужбина бѣха дълбоко потресени отъ печалната участъ на голѣмия летецъ-герой.

Капитанъ фонъ Вера падна на Източния фронтъ, като командувашъ едно летателно ато. Сѣщо и този способенъ офицеръ се прослави редица пѣкти презъ тая война. Следъ забележителни успѣхи въ полеката война, той бѣ сваленъ презъ време на полетъ надъ Лондонъ, обаче успѣва да спаси живота си. Два пѣкти се опитва да избѣга отъ английския пленъ, обаче го залавятъ. За по-голямъ безпечностъ англичанитѣ го изпращатъ въ Канада. Тѣ не познаваха, обаче, неговата неизчерпаема неустранимостъ и решителностъ. Въпреки голѣмата бдителностъ на неговитѣ пазачи, фонъ Вера успѣва скрипомъ да се снабди съ граждански дрехи. При едно пѣкуване въ Канада, той скача отъ влака и достига, следъ мъчителни скитания, граничната рѣка на С.А.Д., която преплыва съ малка лодка, като гребѣ съ голи ръце. Отъ тамъ презъ Японія фонъ Вера се връща отново здравъ и читавъ въ своето отечество, и бѣра пакъ на фронта. Върхъ овеяна на победни боеве смъртѣта го прибра въ своето царство.

Върхъ общата скръбъ на германския народъ се примѣва и народностна гордостъ отъ дългата на подобни герои, както и твърдата въра, че тѣхнитѣ жертви ще останатъ свѣтли знаци по пѣтя къмъ крайната победа.

Стихотворения

отъ Еверхардъ Волфгангъ Мьолеръ

ВЕСТЪ

О ти столѣтие, ти нашъ родителъ!
Година братска ни приема тукъ.
Самото чудо хлопа по вратитѣ,
разбива вси притвори съеъ юмрукъ.

Разгъватъ тайна пергаментна книга
на бждещето ангели добри,
и самъ невѣрникътъ глава повдига,
и поривъ новъ му погледътъ искри.

Прижадатъ раздѣленитѣ въ некрета,
вестта вълнуватъ — и въ душигѣ грѣй,
а срѣдъ гърма по бойнитѣ полета
цвѣтътъ на помрещенето арѣй.

МОЛИТВА

Предъ Страшния Съдъ да устоимъ, когато
най-бедний пастиръ еъ агне Те емили;
ще видятъ залгътъ много отъ дѣлата,
за нашето — уегиѣхъ ти низнесли!

Ти който знаешъ, че животътъ естрада
между обетъ и блѣтъ оожественъ,
емирения обичашъ за награда,
хулители наказвангъ еъ гнѣвъ ещенъ.

Ала творецътъ знай и да раздава,
обетътъ на щестлавника е глукъ;
великото ще стигне еъ насъ до слава,
непъзнато ще стане прахъ и цухъ.

Д. Брѣтосеки

ЗИМНА ПРИКАЗКА

Валодя самъ не можъ да си обясни, какъ попадна въ пленъ у германцитѣ. Знаеше добре всички нареждания на военното комисарство и пазѣше още въ пистолета последния патроцъ за себе си, но всичко стана така свѣткавично бърже, че когато се намѣри лице съ лице срещу германския офицеръ, бѣше забравилъ вече за нарежданията и за патрона. Около него бавно се придвижваха напредъ войници отъ неговата позиция и цѣлата картина, каквато представляваха тѣ, му се стори твърде смѣшна. Ржцетѣ имъ бѣха вдигнати нагоре, сякашъ правѣха усилие да се слоборятъ съ Бога, съ когото толкова години бѣха въ постоянна вражда. Страхотниятъ тътенъ на боя не стихваше, а строгитѣ и откъсчелни заповѣди на германскитѣ войници и офицери, отправяни къмъ плененитѣ болшевики, които излизаха отъ земята, като странни привидения, не позволяваха никакъвъ опитъ за съвземане? Картина-та бѣше наистина много забавна, но къде време сега за наблюдаване!

Снѣжни пашкулчета бавно падаха отъ небето, и, сякашъ мори, лѣгаха върху земята. Войничитѣ

се движеха насамъ-натамъ, разминаваха се съ пленничитѣ и всичко се сливаше съ общия грохотъ на боя въ нѣкаква странна приказка, сякашъ разказвана зимно време до западена камина.

Германскитѣ офицеръ пое пистолета съ каша отъ Валодя, взре се въ очитѣ му съ онзи остър погледъ, който предшествова въдохновения погледъ на победителя. Тамъ, на стотина крачки, се образува внушителна върволица отъ пленници. Валодя се обърна къмъ тѣхъ и съвсемъ равнодушно ги изпрати съ блуждаещъ погледъ.

Малка дървена барака, се гущѣше всрѣдъ гората. Когато Валодя прекрачи прага, облъхна го приветливата топлина на малка печка. И какво и липсваше на тая малка войнишка хижа? Топлината действуваше дяволски изкусително, а вънъ сибгътъ продължаваше да се стели. Двамата офицери, които седѣха наведени надъ маса съ топографски карти, посрѣрнаха Валодя не безъ изненада. Той застана посрѣдъ стаята, безволенъ, безучастенъ. Знаеше само, че го водятъ за разпитъ, но това никакъ не го вълнуваше. Започна да чувствува умора и единственото му желание бѣше да сѣдне, да си отлѣдне. Заради такава благосклонность би простилъ „дръзки опитъ на германцитѣ да се противопоставятъ на историческата диалектика“. Нима можеше да разчита на това? Той пленникътъ и болшевикъ. Какво значатъ лични желания предъ жельзната логика на войната и нейния моралъ?

Надежди задъ Уралъ

Всрѣдъ свѣтквичното съветско отстъпление, следъ германския пробивъ въ Донецкия басейнъ и бѣгството на съветското правителство на 800 км. отъ Москва, неприятелската пропаганда пуца въ печата и радиото своитѣ най-нови ракети:

„Германското напредване ще бѣде спрѣно отъ зимата; презъ пролѣтѣта, обаче, съветската военна мощъ ще възкрѣсне отново като финиѣс. Още нищо не е загубено. Щѣли да бѣждатъ повикани на помощъ резервитѣ на далекоеизточната армия, а ако стаигло нужда, щѣли да бѣждатъ мобилизиратъ още 15—18 милиона въ Уралъ, или задъ него.“

Всичко това, разбира се, трѣбва да бѣде разгледано по-подробно, защото знае се, че германската армия не би срѣцнала трудности при справянето съ една армия отъ „съветски

граждани“ или каторжници, въоръжени само съ тояги.

Това твърди напр. американският инженеръ Томъ Бекеръ по радио Лондонъ въ връзка съ Кузнецкия басейнъ, въ чието индустриализиране той взелъ участие навремето. Споредъ този мистъръ Бекеръ това било втори Донецки басейнъ — Тамъ лежали 450 милиона тона въглища подъ земята и голѣми залежи жѣлѣзна руда. Той, обаче, не споменавалъ нищо за това, че работата по индустриализирането на тази областъ, както изобщо по построяката на съветските индустриални комбинати, се извършва отъ каторжници — бѣлитѣ роби на ГПУ.

Въглищата се намирали главно около Кусбастъ, а жѣлѣзото се преработвало въ новия градъ Сталинскъ, който споредъ Бекеръ билъ най-голѣмиятъ съ-

ветски стоманенъ центъръ и имал 200,000 жители.

Вѣрно е, че Кузнецката областъ се смѣта за една отъ най-голѣмитѣ каменновъглищни резерви въ свѣта, и нейното значение е още по-голѣмо поради наличността на коксови въглища, тъй необходими при металургията. Но добиването на въглища въ този басейнъ се намѣра още въ своя началенъ стадий. Презъ 1938 г. съ били произведени само 16,8 мил. тона, една много малка частъ въ сравнение съ производството на донецкия басейнъ, което споредъ съветски данни въ 1938 г. е възлизало на 78 мил. тона. Това съотношение не се измѣня, ако приемемъ, че сега това производство достига до 20, максимумъ 25 мил. тона.

Презъ 1938 г. производството на сурова руда е достигало 490,000 тона единъ смѣшенъ до-

— Здравейте! — се обади единъ отъ офицеритѣ на хубавъ руски езикъ.

Това бѣ нова изненада.

— Здравейте! — сухо, уморено и нѣкакъ безнадежно отвърна Валодя.

— Вие сте уморенъ, на ли?

Валодя се усмихна. Искане му се да каже: „Какво значение има това за васъ“.

— Пакалостни, садите! Вие трѣбва да почитавте!

Валодя седна до печката и обори глава. Тримата офицери размѣниха нѣколко яки фрази и оная, който придружаваше Валодя, метна дружелюбеенъ погледъ къмъ него и излѣзе.

Поднесоха му цигара, която Валодя прие съ човѣшка благодарностъ. Той знаеше, че всичко това ще бѣде изкупувано съ разпитъ и сведения, които трѣбваше да даде. Поднесоха му и кафе, съ парче хлѣбъ и мармеладъ съ сжщата любезностъ и привѣтливостъ. Напрасно се опитваше да открие задъ тази любезностъ притореността на победителя. Каточе ли никога не бѣ враждувалъ съ тѣхъ; каточе ли между тѣхъ не лежеше пропастта на доктрина, култура, умразъ, стрѣхъ.

Топлината започна своето предателско дѣло. Тя разнѣжи сърдцето и раздвижи душата. Валодя повдигна глава, взре се презъ малното прозорче и дълго наблюдаваше падащитѣ снѣжинки. Сториха му се като мртви бѣгнове, които капѣха и постилаха широката земя на Русия. Предателството на топлината продължаваше. Тя надникна въ

всички гънки на заскрежената му отъ доктринерни мисли и изводи душа, за да съжияи нѣкои чисто човѣшки чувства и желания. Усѣти умора и за пръвъ пътъ въ живота си, може би, почувствува нужда отъ нѣкаква топла ржка, на майка или на любима — ржка, която да го приласкае, да го обнадѣжди, защото сждивременно чувствувахе и тежестта на деинощнитѣ боеве и хаоса въ мозъка и мрачнитѣ впечатления отъ страхотното военно нравствено поражение.

Топлината продължаваше своето предателско дѣло и попататѣхъ. Тя разочвърна до край темперамента, влѣхъ чувства, за каквито нѣкога ойкомѣтъ или парткомѣтъ биха го отлѣчили за уклонъ къмъ буржоазно мислене и чувствуване. Самъ той не можеше да си даде смѣтка, колко време мина и колко дълго бѣ мѣлчалъ. А и германцитѣ все още не пристѣпиха къмъ очаквания разпитъ.

— Значи, това сте вие германцитѣ? — се опита Валодя да заговори, за да отметне тягостта на тишината.

— Да, това сме! — усмихнатъ отвърна офицерътъ, който говорѣше руски.

— Странно! Азъ искахъ да изглеждате другояче!

— Какъ, напиримѣръ?

— Вѣсѣи случай не така както сега. Та азъ съмъ вашъ врагъ и по раса, и по убеждение и по оружие...

— Какво искате да кажете? Да не би да очаквате разстрелване?

бивъ въ сравнение съ производството на други области.

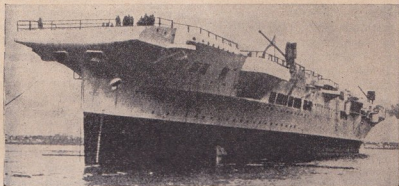
Най-важното, обаче, е, че техническите сръдства за засилване на производството не могат да се създадат въ нѣколко дена. Само за производството на стомана, споредъ изчисленията на специалисти, сж необходими 10 до 15 г. за да се достигне едно производство като това на Кривой Рогъ напр. А за въглищата не е достатъченъ и този срокъ. Тази минна област бѣ спомената въ връзка съ Уралъ. Тукъ се явява, обаче, голѣмиятъ проблемъ: какъ ще бжде преодоляно разстоянието между дветѣ „комбинирани“ области, когато се знае, че то възлиза на 2400 км. въздушна линия. Кузнецката област лежи въ вътрешна Азия, на монголската граница!

Отъ тукъ вече може да се види ясно какво представлява отъ себе си прословутиятъ съветски Резервенъ въоръжителенъ потенциалъ. Но и за по-скромните съветски нужди съществуватъ голѣми и сериозни прѣчки. Така

напр. не е достатъчна само стомана, а сж необходими сждо и оръжейни ф-ки, а за стоманата трѣбва манганъ за да бжде преработена. Вѣрно е, че Съветитѣ не закъснѣха да изпатратъ нѣкои машини задъ Уралъ. Така и машинитѣ на Сталино бѣха евакуирани. Не ще и съмнение, че нѣкои строежи ще да сж започнали. Но всичко това сж само импровизации. Манганътъ, който ще е необходимъ на съветската индустрия, обаче, не лежи въ Уралъ, а въ Кавказъ (около Чиатури) и е

отдалеченъ на 4400 км. въздушна линия отъ Сталинскъ. Невъзможно бидо манганътъ да се достави презъ Кавказъ или по воденъ пътъ презъ Каспийско море.

Отъ тукъ се вижда, че агитационнитѣ радио-ракети на противника могатъ да твърдятъ невѣроятни шансове за Съветитѣ. Въ действителность Съветитѣ едва ли ще могатъ да излѣятъ много орждия презъ зимата, за да спратъ германското настѣпление. И надежнитѣ задъ Уралъ ще останатъ само надежди.

Самолетоносачътъ „Формидабълъ“

— Това е за предпочитане!

— За предпочитане?

— Да, но вие сте достатъчно подли, за да не прибѣгнете къмъ това веднага. Прави ви удоволствие да наблюдавате бавния душевенъ крахъ на човѣка, а следъ това ще изпълните военното нареждане за разпитъ и после ... разбира се, куршумъ.

— Само това ли знаете за насъ? — въ смѣхъ избухна офицерътъ, който знаеше руски.

Валодя се смути. Той вдигна глава, опита се да прозрѣ презъ зачервенитѣ лица на двамата германци и заключи, че тия хора или сж опитни актьори или просто дебелаци, които действуватъ само по заповѣдь.

Германецътъ, който говорѣше руски, стана отъ при масата и привлече столъ до стола на Валодя, като че ли тукъ не бѣше доведенъ болшевишки офицеръ за разпитъ, а нѣкакъвъ желанъ гостъ.

— Какъ се казвате?

— Валодя.

— Слушайте, Валодя! Какво можете да ни кажете, когато съмъ убеденъ, че вие не знаете много нѣща. Азъ знамъ много повече отъ васъ. Не мислете, че сте първиятъ плененъ офицеръ. Ние разбрахме, че вашитѣ познания за действителността сж много малки. Вашитѣ показания не биха могли нищо да ни помогнатъ. Ако разчитаме на васъ, пленникитѣ, утѣривамъ ви, щѣме да загубимъ войната.

— Тогава, защо съмъ доведенъ?

— Ха, ха! Нима това е толкова мъчно да се отгатне?

— Не разбирамъ!

— Такова е нареждането! Офицеритѣ сж винаги по-малко на брой и понеже войникитѣ трѣбва да бждатъ откарвани и разпредѣляни неиде далечъ задъ фронта, офицеритѣ преминаватъ презъ насъ. Затова сте тукъ. Вие трѣбва да си починаете, да се успокоите, да добиете сигурность за себе си и тогава ще ви препратимъ назадъ. Това е всичко. Нима е толкова сложно да се разбере? Сега вече не сме врагове.

Валодя не очакваше това. Той стисна жбви въ нѣкакво неудоволствие. Това му действува като усърбително пренебрежение. Значи, той, Валодя, офицеръ отъ съветската армия, пленникъ при германцитѣ, не може да бжде дори въ услуга на своя противникъ. Тогава за какво е той?

Два часа по-късно Валодя доби съвсемъ друго изражение на лицето. Презъ тия два часа забрави своята собствена сждба и дълго мисли върху това, какво ще стане следъ войната. За него бѣше ясно, че болшевизмътъ залѣзваше. Самъ се убеди следъ всичко, което се случи презъ тѣзи нѣколко месеци. Сега го интересуваше, какво ще стане по-нататъкъ. Усѣти се неволно въ положението на Барона отъ „На дѣвъ“, който постоянно задава въпроса: „Е, а после?“ Това не му хареса, но желанието му да узнае бждещата сждба на свѣта го владѣеше властно.

Залцбург — градът на Моцарт

— Значи, това сте вие германците! А какво мислите да правите със света?

— Ето, че вие оставате вѣренъ на славянската си раса! Сега мислимъ за победата.

— А какво значатъ изявленията на вашиятъ водачи за нѣкаква нова Европа? Това достига и до нашитъ уши?

— Имате ли право да задавате този въпросъ, щомъ като пожелаете война съ Европа?

— Естествено! Като болшевикъ, нѣмамъ това право, но като човѣкъ?! ... Признавамъ, че ние свършваме, но човѣчеството не може безъ идеали. Азъ говоря сега като ликвидаторъ, но още мисля, че нашата идея за устройството на свѣта стои по-високо отъ вашата.

Ние искаме да създадемъ нова култура...

— Но, таварищъ, — безобидно се обърна германскиятъ офицеръ, — Вие, познавате ли Европа? Били ли сте въ нея?

— Не, но съмъ челя.

— Ха, тукъ е грѣшката? Сега ви се представя случай да видите Германия. Ще ви моля, като минавате наблюдавайте добре и сравнявайте вашата Русия съ нашата Германия. Тогава ще разберете, по-добре защо ние воюваме. Вие отивате въ нашата страна, гледайте и преценете, дали това което ще видите, съответствува на това, което знаете.

Валодя замълча. Мъчно бѣше да се разбере, какво мислеше.

— Имате ли майка? — Запита германецътъ.

— Имамъ — глухо отвърна Валодя.

— Братя, сестри?

— Имамъ.

— Какъ ли ще посрѣщнатъ зимата?

Валодя потръпна. Нѣщо го заболѣ. До сега не бѣ мислилъ за това.

— Да се надѣваме, че следъ нея иде пролѣтъ, Валодя!

— Но ние не вѣрваме въ вашиятъ иде! — съ едва прикрита злоба изрѣжжа Валодя.

— Това не налагаме никому.

— А какво?

— Да се възвърнете къмъ онова, което се нарича човѣкъ. Мислете за майка си, за братята и сестритъ си! Всѣки човѣкъ заслужава човѣшки животъ, Валодя!

Въпъ сиѣгѣтъ продължаваше да се стели. Предъ очитъ на Валодя се смрачи. Съзри овлажниха зеницитъ и презъ тѣхъ прозрѣ неясниятъ образъ на своята майка, така, както веднажъ въ музея бѣше видѣлъ образа на една майка рисуванъ отъ нѣкакъвъ буржоазенъ художникъ тѣженъ, страдащъ, но прощаващъ. Помисли отново за себе си и всичко му се стори като нѣкаква зимна приказка, разказана предъ камина.

— Наистина, до пролѣтѣта има още време, но все пакъ тя ще дойде, нали? — запита Валодя.

Двамата германци го погледнаха съчувствено и утвърдително поклатиха глава.

Моцартъ въ предсмъртните си часове се занимава съ своя Реквиемъ.

МОЦАРТЪ

Преди 150 год. Волфгангъ Амадеусъ Моцартъ приклопи завинаги очи. Отиде си единъ колосъ на дѣлото и мѣстото, което остави, стои празно и до сега, защото едва ли нѣкой би могълъ да го замѣсти. И до последниятъ си часъ той работи. Занимаваше го неговия безсмъртенъ „Реквиемъ“. Нѣщо повече, два часа преди да затвори очи, той поръча да му донесатъ партитурата, за да напирава проба. Бенедиктъ Шафъ трѣбваше да пѣе сопрано, Хоферъ — теноръ, Францъ Герлъ — басъ, а Моцартъ пѣеше алтъ. При лакримоза Моцартъ започна бързо темпо и избухна въ плачъ, изразъ на едно дълбоко страдание и лено предчувствие за близкия край.

Свечеряваше се. Нощта коварно приетжияше съ своето таинствено неизвестно решение.

Моцартъ не можа да я прекъсне.

1756. Въ края на тая година Леополдъ Моцартъ — камеренъ музикантъ, отишълъ въ залцбургската катедрала и вписалъ, че на 27 януарий му се е родилъ синъ, комуто далъ име Волфгангъ Амадеусъ. Детето е израсло въ къщата на ял. Гетрайдегесе 9, която и до днесъ е запазена.

печатвалъ и неговиятъ първи композиция, посветени на принцеса Виктория.

Той прекарва една година въ Лондонъ, където малкиятъ Моцартъ е постигналъ нови успѣхи.

1767. Бащата настоява да отведе сина си въ Виена, където мисли, че ще бѣде по-добре, да стѣжни на сцената. Въ мѣсто на Мелкъ, Моцартъ трѣбваше да свири на стария и известенъ органъ. Това предприятие на негова баща, обаче, завърши съ лошъ материаленъ успѣхъ.

1770. Бащата Моцартъ решава, че детето трѣбва да извоюва своето мѣсто на артистъ и въ Италия. Той сключва контракти за редица концерти, които траятъ отъ 1769 до 1773 год. където изненадва съ своята виртуозностъ претенциозната италианска публика. Тукъ той става почетенъ членъ на Академията. Тукъ се срѣща и съ Патеръ Жимбатиста Мартини, който е билъ дълбоко възхитенъ отъ музикалността на това дете.

своя баща, за да стѣжни като свободенъ и зрѣлъ артистъ въ живота.

1778. Въ Парижъ той прѣживява първото си разочарование. Помощица, на баронъ Гриме, на която Моцартъ разчиталъ спрѣла, защото въ отношенията имъ

Бащата на Моцартъ

1764. Малкиятъ 8 годишенъ Моцартъ постигналъ голъми успѣхи съ своя концертъ въ Парижъ, въ таканаречената „Зала на огледалата“. Сжщата година се от-

1777. Манхаймскиятъ дворець е билъ мѣсто, където сж се срѣщали всички голъми музиканти. 21 годишниятъ Моцартъ вече се измъкналъ изъ подъ ржката на

Майката на Моцартъ

настѣпила отбъгнатостъ. Верлъ тия общи бъркотии умира майка му, която го е придружавала. По-късно той отново се завръща въ своята родина.

1780. „Когато се завърнах, Залцбург не знаеше кой съм“ — пише Моцарт след своето завръщане. След това той предприема редица концерти из Германия, които му донасят голяма слава, но твърде малко сръбства.

Залцбургският архиепископ, който е покровителствувал бащата и сина Моцарт

Бащата се опитва отново да го вземе под свое ръководство, но Моцарт отказва.

„Аз съм компонист, а не капелмайстор“, казва Моцарт.

Той композира операта „Идоменео“, която в 1781 год. е била представена за пръв път с голям успех. Същата година последва покана от архиепископа на Виена.

1782. През следващите години той се чувствувал по-добре. Завързва приятелство с Хайдн и много други голями майстори, от които получил потик за работа. Написва „Сватбата на Фигаро“, „Кози фанс Туте“, която с голям успех е представена в голямия Бургтеатър. Моцарт става блестяща звезда върху музикалния небосвод. Неговите симфонически творби, камерната му музика, прозвучава далеч зад границите на опечетостта му. Гьоте и Наполеон се възхищаваха от гения му, обаче неговите грижи останаха.

Моцарт като дете

1787. Операта „Дон Жовани“, която написа в вилата Бертрамка при Прага, освободи Моцарт от всички препятствия, които се изпречаха на пътя му. Тя биде представена за пръв път на 29 октомври с „най-голям успех“. Пробивът към най-висшето самочувствие е направен, обаче, материалните грижи все още не го напускат.

1791. В двора на Фридрих Вилхелм II се развиха всичките му надежди за бъдещето. Трудът му върху „Вълшебната

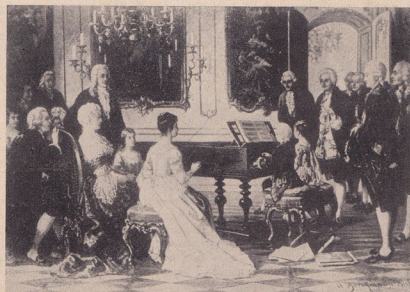
флейта“, която написа за виенската публика донесе много малко за осигуряване на бъдещето му. Успехът на това произведение засяга всички останали. Тя биде представена 100 пъти по ред.

„Това беше единственият голям успех, който Моцарт

Жената на Моцарт

преживя“ — пише историкът. Всички пръчки за развитието на гения му бяха отстранени, обаче силата му бързее намалява, здравето му бързо разклатено и през нощта на 4 срещу 5 декември 1791 год. завърши своя земен път.

Малкият Моцарт и сестра му на концерт в двореца на Мария Терезия

Рузвелт дебне войната

История на една верига от неудържани обещания

През 1935 год. Франклин Делано Рузвелт, чрез закона за неутралитета, обеща на своя народ да го пази от всякакъв конфликт. Историята доказва, че още когато е създавал този закон той бил решен да не удържи на своята дума. Със това той положи начало на една верига от неудържани обещания въ продължение на 6 години. Това е от чисто американски мащаб и бие всички рекорди за неудържани обещания.

Бъдещите поколения, които ще имат възможност да преценяват събитията през тези години малко по другояче, ще видят, че тая огромна верига от неудържани обещания се намира въ тѣсна връзка съ причините за втората световна война, която започна през 1939 год., защото се разбира, че английските и французките подстрекатели към война не биха дръзнали да подпалят европейския пожар, ако не бѣха уведомени от пратениците на Рузвелт, че американският президент е готовъ веднага да започне друго действие, противно на политиката на неутралитетъ, ако въ Европа започне война. Политиката на неутралитетъ бѣше му необходима само да се избере за трети път президентъ, за да може да вкара Америка въ война.

Нека да бждемъ на ясно върху историята на най-големата верига от неудържани обещания. Тя и започна. Презъ

1935 год.

Бѣ обнародванъ законътъ за неутралитета. Той съдържае главно три точки: 1. корабитъ на С.-А. Щ. нѣматъ право да превозватъ нито пътници, нито стоки за която и да било воюваща страна; 2. никой корабъ и никой гражданинъ на С.-А. Щ. не трѣбва да влиза въ военна зона; 3. С.-А. търговски кораби, които се намиратъ въ търговски отношения съ нѣкоя чужда страна, не трѣбва да бждатъ въоръжавани.

Къмъ това Рузвелтъ заяви:

„Благодарение на добре организирания неутралитетъ, задачата на Америка е да не предизвика конфликти, а чрезъ една подходяща защита на цѣла Америка, да се стремимъ щото страната да не бжде никога замѣсвана въ каквото и да било конфликтъ.“

1936 год.

Все на сѣщото основание и презъ тая година Рузвелтъ заяви:

„Ние не можемъ да разберемъ, какъ една неутрална страна може планомерно да подклажда огъня за война, чрезъ директно доставяне на сѣществени материали на воюваща страна... Моята задача е, да води политика на миръ и да използвамъ всички подходящи мѣрки, които ще спомогнатъ да се избѣгне войната.“

Когато Рузвелтъ правѣше тия шумни и примамни изявления, еврейскитъ му пълномощни министри като Бълитъ и Со. имаха вече въ джобовѣ сѣ тайните нареждания да предотвратя ватъ отъ всѣкакво разбирателство между западните демокрации и Германия.

Целитъ на тая политика за пръвъ пътъ изпѣватъ открито въ новогодишното пожелание за

1938 год.

Това новогодишно пожелание съдържа вече морално обявяване война на силитъ отъ Оста. Ето какво казва:

„Ние трѣбва да постигнемъ значителна сила въ нашата самозащита... защото въ свѣта сѣществуватъ мнение за отклоняване отъ духа и буквитъ на международнитъ договори. Ние възнамеряваме, както и до сега, да изпълняваме нашитъ договорни задължения, но не сме сигурни въ противната страна... Струва ми се, че световниятъ миръ се намира най-сигурно въ ржцетъ на демократическия правителства или съ други думи: световниятъ миръ е най-много застрашенъ отъ нациитъ, кждето демокрацията е изхвърлена или никога не е сѣществувала.“

На 28 януарий 1938 год. Рузвелтъ каза:

„Като върховенъ главнокомандуващъ на войската и флотата на Съединенитъ щати азъ имамъ конституционното задължение да съобща на Конгреса, че нашата национална защита, въ сравнение съ увеличаващето се въоръжение на другитъ народи, не е достатъчна, вследствие на което е необходимо засилване“.

Презъ ноемврий 1938 год. Рузвелтъ се изясни още подобре:

„Мирътъ е невъзможенъ, щомъ като господството на закона се замѣня съ обожаване на силата. Мирътъ е невъзможенъ, щомъ националната политика на една страна се използва като инструментъ за водене война“.

Това говори онзи, който две години по-рано обеща, че нѣма да се мѣси въ европейскитъ проблеми. То бѣше по време на Судетския въпросъ. Той знае, че въ случай на война, нѣма да остане на страна. Това заяви съвсемъ на кжсо презъ януарий

1939 год.

„Ние разбрахме, че ако опитаме да поставимъ нашия неутралитетъ на закона основа, този неутралитетъ ще действуватъ неравномерно и незаконно и ще помага нападателю, чийто жертва ще бжде изоставена на произвола на сждбата“.

Осемъ дена по-късно последва решение за въоръжаване. Къмъ това трѣбва да се прибави и доставката на самолети за Франция. Значи, има различни видове неутралитети. Разликата между тѣхъ е по-финна. Тя изпъкна по-ясно на 14 априлъ 1939 год.

На този ден Рузвелт отправи послания до Фюрера и Дуче. Подъ предложение за посрѣдничество, той извърши акт на едностранно вмѣшателство въ европейскитѣ работи, противно на доктрината Монро. Заповѣдническитѣ тоѣ на посланието по адресъ на Райха означаваше опитъ да бѣдѣтъ срѣзни „нападателнитѣ“ намѣрения на Германия чрезъ договори за ненападение по възможностъ съ всички страни. Фюрерътъ му отговори въ Райхстага. Следъ това идва 4 ноемврий 1939 год. Господинътъ, който презъ 1936 год. „неможеше да разбере, какъ една неутрална страна подклажда войната чрезъ директни доставки на материали на една отъ воюващитѣ страни“, измѣни закона за неутралитета и измами конгреса съ така нареченитѣ клаузи „вземи — плати“; по които Англия трѣбваше да плаща въ брой и да превозва материалитѣ съ собствени кораби презъ военнитѣ области, кждето порано се забраняваше на американскитѣ търговски параходи да пътуватъ. Това грубо нарушение на закона за неутралитета бѣ забулено съ едно благородно различие, което бѣ формулирано въ новогодишното послание за

1940 год.

„Има голѣма разлика между стоенето вънъ отъ войната и твърдението, че войната настѣ не ни засѣга“.

Ясно, той нѣма куражъ да каже:

„Тази война е наша война и ние ще я водимъ при каквото и да е случай“, защото той не бѣ опитъ избранъ за трети пътъ като президентъ. Въ драмата на тази военна политика преизбирането му означава най-интереснитѣ моментъ.

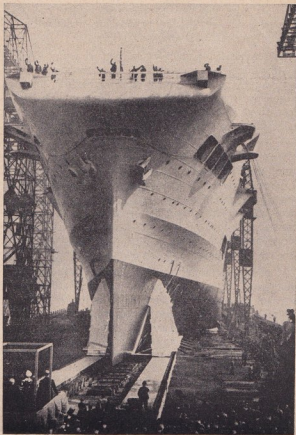
Противоречията въ речитѣ му изгнѣнаха най-ясно, малко преди избора, а противоречията между това, което казваше и това което вършеше — малко следъ избора. Още на 24 октомврий 1940 год., значи десетъ дена следъ избора, въ една изборна речъ той заяви:

„Азъ ще работя за мира презъ всѣки день отъ моя животъ. Давамъ ви тържествено обещание, че не съществува никакъвъ таенъ договоръ, тайни задѣлжения, никакви споразумения и никакъвъ таенъ съюзъ отъ каквото и да било видъ, прѣко или косвено, съ правителства или нации, съ партия или пъкъ съ нѣкоя частъ отъ свѣта, чрезъ които да въкараме нашия народъ въ войната и нѣма никакви причини, които налагаатъ това. Ние нѣма да вземаме участие въ никаква война вънъ отъ нашия континентъ и нѣма да пратимъ нашата войска, флота или въздушни сили да бѣдѣтъ бити въ чужбина вънъ отъ американскитѣ републики. Азъ работихъ за мира и ще работя за него презъ цѣлия си животъ“.

На пътъ за Кларендъ на 2 ноемврий 1940 год. отъ платформата на своя влакъ той се обърна къмъ тълпата съ следнитѣ думи:

„Вашиятъ президентъ подчертава още веднѣжъ, че тази страна нѣма да води война“.

Десетъ дена по-късно, на 12 ноемврий 1940 год., той съобщи, че 45% отъ американското производ-

Самолетоносачътъ „Аркъ Роуль“

ство на оръжие ще бѣде продадено на Англия. Кой ще плаща това? Англичанитѣ немогатъ повече. Петъ дни по-късно свѣтътъ се научава, че на 15 ноемврий 1940 год. бѣ предложенъ единъ законъ за наемане и залагане, съ който се оформяваше сключената още на 2 септемврий 1940 год. сдѣлка съ Англия, по която Англия отстъпва осемъ отъ своитѣ най-важни бази въ западното полукълбо срещу 50 стари разрушители. Този законъ бѣ посрещнатъ отъ цѣлия свѣтъ, като законъ за подпомагане на Англия. Той отмѣнява клаузитѣ „вземи — плати“ и образува формата на рузвелтово участие въ войната.

Фактически това участие стана по-активно, когато „защитникътъ на мира“ самъ стана нападателъ презъ пролѣтъта и лѣтото на

1941 год.

Той окупира Гренландия и Исландия. При подготовката на тази агресия той оповести на 27 май 1941 год. „бедственото състояние“ на Америка и го обоснова по следния начинъ:

„Нашата обща програма за подпомагане на демокрациитѣ се обоснова на първото съгрижата за нашата собствена сигурностъ и за поддръжане сигурността на цивилизования свѣтъ въ който ние желаемъ да живѣемъ“.

За да подготви заемаването на Исландия той продължава понататък в речта си, посочвайки съгласието си да се раздели с Остат:

„Нацистите заплашват не само северна Африка и западното Средиземно море, но целият също така заемаването и на атлантическата крепост Дакар и преработителните заводи — Азорските и Капвердските острови. Да, Капвердските острови са отделени само 7 часа от Бразилия по въздушен път. ...

Войната се приближава вече до границите на западното полукулово. Тя идва вече близо до нас. Едно заемаване на Исландия или бази в Гренландия от нацистите и войната ще се пренесе до бреговете на нашия континент. Нападението над Съединените щати може да започне с заемаването и овладяването на въздушните бази и по този начин се застрашава нашата сигурност от север или от юг“.

И така, малко по-късно, на 7 юли 1941 год. Исландия бѣ завзета от американски войски, но и тази акция трѣбваше да се проведе съ една специална лѣтка, фабрикувана въ фалшификаторския кабинет на президента. Въ своето послание до конгреса по този повод твърдише, че „американските войски трѣбва да замѣстят английските на острова“.

Срещу това, два дена по-късно, Чърчилъ заяви предъ долната камара, че британците остават въ Исландия. Значи Рузвелтъ и сега е излъгалъ. Той съзнателно е наредилъ десанта на острова, защото той не лежи само въ германската операционна област, но като британска база е обектъ за германско нападение. Значи Рузвелтъ следва по стѣжките на войната. Той се стреми на всѣка цена да увеличи възможностите за единъ конфликтъ. Като доказателство за това ще цитираме извѣщенията на коментатора Алсопъ, който стои твърде близо до Рузвелтъ. Той съобщава още на 6 юни 1941 год.:

„Президентътъ се надѣва все още, че чрезъ патраулирането на северо-американската флота Германия ще може да бѣде провокирана съ първия вистрѣлъ, защото президентътъ чувствува, че общественото мнение не е още единодушно за влизане въ войната, че той не може да се откаже отъ изборните си обещания безъ допитване до парламента не смѣе да предприеме никакъв директенъ воененъ актъ. Единствениятъ изходъ отъ тази дилема е — единъ инцидентъ съ Германия“.

На 14 ноември 1941 год. парламентътъ решава по предложение на Рузвелтъ съ 212 срещу 194 гласа, значи само съ 18 гласа мнозинство, да бѣждатъ отгѣнени клаузите на закона за неутралитета, споредъ който се забраняваше на северо-американските параходи да пътуватъ въ военни зони и да спиратъ по пристанищата изъ тѣзи области. Сега вече Рузвелтъ може да отвори и война и да изпрати своите въоръжени кораби да придружаватъ търговските кораби за Европа, въждето, разбира се, тѣ ще бѣждатъ отгивани отъ германците.

Кратки Новини

Коя книга се чете най-много въ американската армия?

Преди известно време е излязла статистика за четивото на повиканите за обучение войници въ форта Грандъ. Интересно е да се отбележи, че между 40.000-те книги на казармената библиотека, „Моята борба“ отъ Адолф Хитлеръ е била най-много четена.

100.000 френски работници въ Германия

Въ единъ транспортъ отъ френски работници и работнички, който трѣна отъ Парижъ преди известно време, намираще и 100.000-ниятъ френски работникъ. Преди заминаването на влака се състояло малко тържество. Присъстваващите френски официални лица подчертаха успеха на тази така важна за Франция социална помощ.

По този случай трѣбва да се отбележи, че германските работодатели ценятъ френския работникъ, заради неговото примѣрно държане и упоритъ трудъ.

Хувъръ за границите на американското външно-тѣлство

Бившиятъ президентъ Хувъръ държаша речъ по радиото, съ която за последенъ пътъ се опита да възрази оная частъ отъ американския народъ, който е напълно попаднала подъ военната психоза. Той набѣлига на два факта, които трѣбва да бѣждатъ ясни дори и на най-заслѣпенитъ американци, именно, че споредъ преценката на военните капцитети при днешните условия не е възможно да се стоварятъ американски войски въ Европа. Америка не може да нанесе победа надъ Германия, така както и Русия не успѣ, въпрѣки факта, че за тази цель тя имаше на разположение 10 милиона войника и 20 хиляди самолети, още повече, че съветската армия претеклаше отбранителна линия и организиранъ обобщъ. Поради тѣзи факти смѣшно е да се мисли, че едно обединение на американската и английската войски би могло да донесе обратъ въ Европа.

Още по-смѣшно е и второто твърдение, че Хитлеръ възнамѣржавалъ сега, или следъ 10 години, да нападне западното полукулово. Нѣщо повече, този слухъ се разпространява отъ интервистите, за да създадатъ психоза на страхъ въ американския народъ.

Война и алуминий

Модерната война, въ която авиацията добива всепо-голямо значение, поставя въпроса за алуминия на преденъ планъ. Ръководителъ срѣди въ С.А.Ш. знаеятъ значението на този въпросъ и може да се направи известно заключение отъ току що приключилъ

чената кампания за събиране на старъ алуминий по домовете. Резултатът изглежда не е много удовлетелен, защото Рузвелт се опита да оправдае нападението въ Холандска Гвиана съ това, че искал да осигури бокситовитъ залежи. Това нападение, което се извърши по сжщото време, когато Съветитъ загубиха Тешинъ, центъръ на бокситови руди, ни кара да мислимъ, че сжществува някаква връзка между тѣзи две явления, още повече, че Великобритания, която до лѣтото 1940 година черпеше алуминий отъ северна Франция, няма достатъчно резерви, и не притежава никакви залежи отъ тази суровина.

Въ замѣна на това силитъ на Осъта разполагатъ не само съ отпечитъ бокситови залежи, но сжщо така и съ тѣзи на цѣла Европа.

Нежелани послѣдствия отъ блокадата

Голѣмата бъркотия, която създаде английската блокада въ извънъ европейската търговия, може

да се илюстрира и съ следнитъ примѣри; въ началото на тази година въ Аргентина излѣзе наредба за ограничаване засѣвната площъ на земеделскитъ продукти, а особено на царевичата.

Въ Египетъ засѣвната площъ на памука трѣбваше да бѣде намалѣна съ законъ. Производителитъ на сизаль въ източна Африка бѣха предупредени да намалятъ производството макаръ обработването на тази култура да трае 4 години.

Въ Бенгалия засѣването на юта е значително ограничено.

Тютюневитъ фирми въ Суматра сж решили да намалятъ съ 30% засѣването на тютюна.

Правителството на С.-А. Щ. се е видѣло принудено да намали засѣвната площъ на жито съ 11%.

Свърхпроизводството на кафе въ Америка не се премахва чрезъ ограничение на засѣвната площъ, а чрезъ унищожение на реколтата. За тази цѣль производителитъ сж задължени да предадатъ 35% отъ реколтата, която се изгаря или праща на морското дѣно.

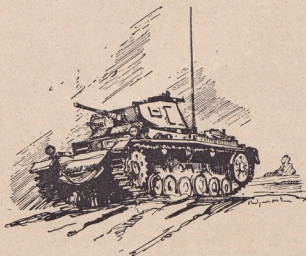
Германо-българска индустриална конференция

Въ свързка съ юбилей на Германо-Българската търговска камара по случай 15-годишнината отъ нейното основаване и по специална покана на Райхсгрупе Индустрия пристигна въ Германия особена делегация отъ официални представители на Министерството на търговията, промишлеността и труда и такава на българската индустрия, за да водятъ разговори съ представители на германската индустрия по интересувачи дветѣ страни индустриални проблеми.

Съгласно установената програма, българскитъ индустриалци взеха участие въ тържеството на Германо-Българската търговска камара на 24 ноември, като отъ името на групата г. Иванъ Балабановъ, председател на Съюза на българскитъ индустриалци, поздрави камарата и изтъкна готовността на българската индустрия да сътрудничи и за въ бждеще за затвърдяване и задълбочаване на германо-българскитъ стопански отношения. Въ своята речъ г. Балабановъ подчерта специално голѣмитъ заслуги на германската индустрия, германската наука и германската техника за създаване на национално промишлено производство въ България и за изграждането на българската индустрия.

Следъ привършване на общитъ разговори, които се водиха между германската и българската индустриална делегация и които се отнасяха главно

до опредѣляне задачитъ на предстоящитъ разговори, дветѣ групи заминаха за Виена, за да продължатъ започнатата въ Берлинъ работа. Отъ българска страна въ преговоритъ взематъ участие г. Иванъ Гжбенски, директоръ на вътрешната търговия, г. инж. Губидѣльниковъ отъ Съюза на индустриалцитъ, г. Велизаръ Пѣвевъ, индустриалецъ и пр. Германската група се води отъ г. д-ръ Илгнеръ, директоръ при И. Г. Фарбениндустри, който сжщевременно е и председател на комисията за югоизточна Европа при Райхсгрупе Индустрия.

Работодателят на Европа

от Курт Ферверс

„Знаете ли къде ще получите най-добра надица? — Въ Германия“. Тъй крещят плакатите из тунелите на парижката подземна железница въ очите на минавачите.

Целта на тези плакати е на лице. Тъй подканят французски работници към доброволен труд въ Великогерманския Райхъ.

Само по себе си обстоятелството, че отъ германска страна се дава възможност на безработни и професионално неорентирани французи за добра печалба и смислено оползотворяване на техния труд не е причина за външение. При това е сигурно, че по този начин отъ много френски семейства се смъква тежестта на безработицата и, че Великогерманският Райхъ се явява като помощникъ въ единъ моментъ, въ който отъ никъде не би могла да дойде друга помощ. И безсъмнено тукъ отново излиза на яве голъмата разлика между днешната германска политика и версайската политика отъ 1919 г. „Строителитъ“ на версайската система имаша само една целъ: да унищожатъ германския народъ. Германската политика, обаче, се грижи за населението на победенитъ държави, на което население не тръбва да се отмищава, заради грѣховетъ на неговитъ политици, които, твърде често, вършеха грѣхове именно съ мълчаливото съгласие на това население.

Когато национално-социалистическото движение пое властта въ Германия въ 1933 г., то намърси 10% отъ общото работоспособното население безработно. Причинитъ за това лежеха повече въ структурата на цѣлата държавна и стопанска система, въ безотговорни спекулации, въ недостатъчни или дори вредни мѣроприятия на правителството, въ вѣчната разпра между работодателъ и работникъ и въ стотици още други нѣща. Онѣзи, които бѣха отговорни за тогавашното състояние, имаха обичай да оправдаватъ тези неуредици съ тъй наречената „свѣтвна стопанска криза“. Имаше криза въ стопанството и за това милиони хора въ Германия трѣбваше да гладуватъ. Всичко това бѣше за много стопановеди единъ напълно естествън и почти математически необходимъ процесъ.

Национално-социалистическото правителство започна, въпрѣки свѣтвната стопанска криза, да отправя къмъ тежика и упорита работа все повече свои сънародници къмъ производството. Когато тези успѣхи излѣзоха на лице, нѣкои банкрутьори отъ преди 1933 г. започнаха да твърдятъ съ ждрѣдо вдигнатъ пръстъ, че това се дължело на стихналата стопанска криза. Обаче тѣ си затваряха очитъ за това, че въ странитъ около Германия числото на безработнитъ бѣ останало сжщото.

Въ 1933 г. Германия не само премахна безработицата и постави трудящитъ се въ положение, да бѣде използванъ напълно техния трудъ, но още преди започването на войната тя извика десетки хиляди работници отъ другитъ европейски страни на работа и печалба въ Германия. Германското строителство изискваше, въпрѣки разумната организация на труда, все повече работни сили и въ последствие дори повече отколкото можеха да се намърятъ въ Германия, въпрѣки съществуващото свѣрхнаселение.

Въ западнитъ демокрации, обаче, не се промѣни нищо въ това отношение, дори и следъ преминаването на свѣтвната стопанска криза. Въ Франция, както и въ Белгия и богатата Холандия числото на безработнитъ бѣ останало сжщото. Цифрата на английскитъ безработни се дори покачваше вмѣсто да спада, а прехвалената страна на Рузвелтъ разполагаше при избухването на войната съ внушителното число отъ 11 милиона безработни, въпрѣки че председателтъ бѣ възвестилъ въ изборнитъ борби презъ 1933 както и презъ 1936 г. гласно и тържествено, че ще отстрани безработицата. Последнитъ числа, които стоятъ на разположение върху английския трудовъ пазаръ, доказватъ сжщо, че тамъ оцѣ не може да се говори за едно цѣлостно използване на народния трудъ, макаръ че въ двѣтѣ военни години последва по-интензивно ангажиране на англичанитъ въ стопанството и въ военната служба. Господинъ Рузвелтъ, обаче, който междувременно стана за трети пѣти председател на Североамериканскитъ Съединени държави, не удържа ни най-малко своето обещание за отстраняване на безработицата. Безсъмнено, той прибѣгна междувременно до едно отчаяно срѣдство, което съвсемъ не произлиза отъ неговия собственъ умъ, а е толкова старо, колкото и историята на държавитъ и историята на неспособнитъ държавници. Той създаде една военна психоза, тѣча и гони по всички крайща европейската война и постигна съ това две нѣща: 1) отклоняване отъ вътрешнитъ трудности и вътрешната неспособност на своята система на вънъ и 2) една нездрава привидна конюнктура въ въоръжителната индустрия, съ чийто помощъ, въпрѣки всичко, той още не е успѣлъ да премахне безработицата. Той постигна, обаче, едно спадане на цифрата на безработнитъ на около 6 милиона. Че този успѣхъ е само привидно такъвъ и, че политиката му тласка държавата къмъ стопанска катастрофа, всичко това го знаятъ много добре дори и неговитъ еврейски съветници.

Ако говоримъ за свѣтвна стопанска криза, това може да се отнася само до криза въ една опредѣленъ политическа система, която въличва съ себе си и

стопанствата на владѣнитѣ и стоящи подъ нейното влияние страни. Германия се освободи отъ тази система още презъ 1933 година и войната, която и бѣ наложена въ 1939 г., е, въ края на крайщата, една отбранителна борба срещу силитѣ на тази система, които възнамяваха да взлѣкатъ Великогерманския Райхъ въ пропащата.

Не златото е висшиятъ смисълъ на живота, а трудътъ. Надъ смѣнитѣ за дивиденги и печалби стои творческото дѣло. Великогерманскиятъ Райхъ отново върна на труда и на човѣка, всички права. Той организира труда и води своята борба по старата националъ-социалистическа parola „за свобода и хлѣбъ“ на своя народъ.

Този органиченъ германски трудовъ редъ, който посочва справедливо всѣмъ правото и работното място споредъ възможноститѣ и способноститѣ, се явява като пъленъ контрастъ къмъ изкуствената постройка на еврейско-демократичната система на печалба. А на практика, Германия показва още днесъ на европейскитѣ народи своя решителенъ приносъ, който тя може да даде и ще даде на новия

европейски редъ. Единъ малкъ примѣръ за това сж именно и плакатитѣ въ парижката подземна желѣзница. Посрѣдъ война и то въ единъ моментъ, който, споредъ мъдростѣта на голѣмитѣ стопановеди, изглежда особенно неблагоприятенъ, Германия е станала работодателя на цѣла Европа. Не само стотици хиляди мъже и жени отъ разнитѣ народи намиратъ трудъ и хлѣбъ въ Германия, а много заводи въ различнитѣ европейски страни, които бѣха засѣгнати тежко отъ английската блокада, живѣятъ сжко отъ германски поръчки.

Обстоятелството, че трудолюбивитѣ европейци, се събиратъ още днесъ въ и около Германия, има своето особенно, и можемъ да кажемъ, символично значение.

Срещу този организиранъ и ръководенъ отъ Германия фронтъ на труда блѣдѣе цѣлата свтина кристика и глупавъ брътвеи на довершитѣ сили. Тѣ ще бѣдатъ забравени, както въ Германия се забравиха ония, които въ 1932 година се ширѣха като глашатаи на „свѣтовната стопанска криза“.

КУЛТУРЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ

Значението на домашната музика за живота на народитѣ

По случай дѣна на домашната музика въ Германия, 18 ноември

Известно е, че при всички културни народи музиката се радва на едно значително и отговарящо на нейната стойностъ тачене, макаръ и тѣй начерената музикална дарба да не е еднаква у всички.

Музиката въ Германия е играла винаги господстваща роль както въ обществения, така и въ частния животъ. Германската народностна история и, особено историята на германската култура е, въ голѣмата си частъ, история на музиката. Извършенитѣ презъ последнитѣ години разкопки доказаха, че още въ най-ранната си история германскитѣ племена сж разполагали съ високо развити музикални инструменти, като, напр. „луритъ“, които, настроени въ различни тонове, сж издавали, при правилно духане, звучни и способни за модуляция гами, и интервали. Въ ранното сръдновѣковие, както това се вижда отъ многобройни миниатюри, рисунки и други художествени изображения, сж били застъпени и различни струнни инструменти, като арфи и пигулки, съ които хората сж придружавали своитѣ пѣсни. Високо свидетелствува за това, какво превъзходстващо положение е заемала музиката въ художествената изразна култура на гер-

манския народъ. Само по този начинъ, най-после, можемъ да си обяснимъ, че отъ сръдно вѣковие до днесъ редицата отъ голѣми германски компонисти не се прекъсва и че най-великитѣ и значителни класици на музиката, като Бахъ, Хендель, Хайднъ, Моцартъ, Бетховенъ, Веберъ, Шубертъ, Брукнеръ, и Рихардъ Вагнеръ сж произлѣзли отъ утробата на този народъ.

Отъ решително значение за високото ниво на музикалната култура у германския народъ е било винаги пълното съ любовъ тачене на домашната музика изъ цѣла Германия. Какво трѣбва да се схваща подъ това, се вижда отъ самото име: това е музиката, която не се изнася въ обществени концертни зали отъ особено добре подготвени професионални музиканти съ виртуозностъ, а въ интимна домашна обстановка отъ любители-музиканти, у които живѣе въздушеванието къмъ красивото и възрадващото въ музиката. Това, обаче, не значи, че високата техника е несъвѣстима съ този клонъ отъ музиката. Напротивъ колкото нѣкой владѣе по-добре своята пигулка, флейта или китара, толкова по-добре ще звучи и сонатата, триото или квартетътъ, които изнася съ другитѣ. Безсмыслено тукъ

е по-важно въодушевлението и вътрешната радост на изпълнителят и слушателят, отколкото художествената висота и зръцестост на музикалното изпълнение. Това въодушевление и тази любов към музиката, които са независими от степента на майсторството у изпълнителя, са присъщи на простия гражданин и селянин също така, както и на краля-музикант в потсдамския дворец Сан-Суси, където винаги е привличал, най-добрите и прочути музиканти на своето време в своите домашни концерти, на които самъе взимал участие.

Въз тази област дори и войната не можа да из-

мъни нищо у германския народъ. Докато германските войници изпълняват на фронта своята тежка служба, близките въ родината се отдават съ още по-голяма любов на домашната музика, пѣят пѣсни и свирят, като че ли живеят въ най-дълбокъ миръ. Войниците, също не са изоставили по отношение на музиката; домашните имъ изпращат постоянно ноти и разни инструменти.

Така родината и фронтътъ черпятъ днесъ духовна съпротивителна сила отъ музиката, която ги прави способни да преодоляватъ най-твърдите и тежки изисквания на днешното време.

Животъ посветенъ на филма

Оскаръ Местеръ, известниятъ въ цѣль свѣтъ германски изобретателъ и пионеръ въ областта на филмовата техника и производство, отпразднува на 21 ноемврий 75-ия си рожденъ день.

Роденъ въ Берлинъ презъ 1866 година, синъ на добъръ и почитанъ оптикъ, Местеръ се занимава още отъ рано съ технически опити. Подбуда и удобни случаи за това той намира достатъчно въ дюкяна на баща си. Презъ 1896 г., на 30 годишна възраст, влиза за пръвъ пътъ въ допиръ съ кинематографията.

Още презъ същата година — една отъ най-плодосителни въ развитието на цѣлата филмова техника — успѣва да направи редица значими открития, постройкы на уреди, снимки и опити, които съ успѣшнитъ си резултати допринесоха решително за понататъшното стопанско и техническо развитие на филма. Негова е първата постройка на проекционния уредъ. Той усъвършенствува пръвъ начина на снимането, преработването на филма и копирането.

Местеръ бѣ единъ отъ първитъ, съзрѣли годѣмитъ възможности, които се откриватъ на младия филмъ. Нему и на неговата неуморна работа се дължатъ основитъ на филмовата промишленостъ, особено на кинотехническата.

Въпрѣки че първитъ, дълги само 17—20 метра, филми траеха не повече отъ минута, все пакъ тѣ въодушевяваха хората, които изтърпяха отъ ужасъ винаги, когато на платното профучаваха нѣкой влакъ или приюдаха морски вълни. Също и късичкитъ филми съ весело съдържание бѣха нѣщо изключително.

Производството на филми съ по-дълго съдържание, съ други думи, въвеждането на драматичния филмъ, бѣ знаменателенъ обратъ въ развитието на киното, на който Местеръ не остана чуждъ. Неговото младо предприятие строеше не само уреди за снимане, промиване, копиране и проектиране, а продаваше също така приготвени въ собствена работилница филми. Отъ това скромно начало, което Оскаръ Местеръ описва така увлекателно, съ присъща на старостта занимлива мъдростъ, въ книгата на своитъ спомени, се развива по-късно

съдружието Местеръ, където между многото други започнаха творческия си пътъ Емилъ Янингсъ (1904) и Хени Портенъ (1907). Също проф. Карлъ Фрьолихъ, известенъ постановчикъ на редица голѣми филми и днешенъ председател на германската филмова камара, бѣше дълги години сътрудникъ на Оскаръ Местеръ (1902—1918).

Оскаръ Местеръ

Още от ранни години мисълта за говорът във филма занимава ума на Местера. През 1896 год. той се опитва вече да представи какси филми с музикален съпровод. Неговите по-нататъшни опити биват увличани с изнамиране на „звуконит картини“. Тия „звуконит картини“ можаха между другото да бъдат показани в неговия собствен „Биофон-театър“ на Световното изложение в Сен-Луи. През 1908 година той направи един „говорящ филм“ от II-то действие на „Прилепът“.

През време на Световната война — 1916 — Оскар Местер основа прегледа „Mester-Woche“, който поднасяше всяка седмица снимки от полсраженията и се утвърди на времето с големъ успѣхъ като един от първите германски седмични прегледи.

Въ времето между 1914 и 1918 година се пада и неговото важно откритие на автоматичния серийен фото-апарат, една сама работеща въртяща се филмова камера, която може да прави от самолетъ снимки на мѣстности и която стана един от основните уреди за военни измѣрвания.

През 1917 год. Местеръ пренесе своето промишлено-търговско предприятие въ голѣмото филмово сдружение Уфа.

Върѣйки и оттеглил се през последните години от филма, Оскар Местеръ следи съ любопитство и живо участие всички нови технически, стопански и художествени проекти из тая област. Много почести сж оказани на стария кино-масторъ и пръвъ труженикъ въ развитието на германския филмъ, било въ самата Германия, било въ чужбина. Германският музей въ Мюнхенъ, въ филмовия отѣлъ на който се намиратъ първите негови уреди, го почете, като му дари „златния музейен пръстенъ“ и го прие въ своя почетен комитетъ.

Германското кинотехническо общество го провъзгласи за почетенъ председателъ и учреди медали на негово име; висшето техническо училище въ Берлинъ го провъзгласи за свой почетенъ сенаторъ.

Днесъ Оскар Местеръ има задъ гърба си години, прекарани въ неуморна служба не само на германската, но и на цѣлата свѣтвна филмова промишленостъ.

Изкуство и Критика

Литература

„Жетвартъ“, отъ Йорданъ Понковъ на нѣмски

Голѣмото книгоиздателство А. Ланген-Г. Мюлеръ, Мюнхенъ, е имало дясливата идея да преведе и издаде известната Понкова повест „Жетвартъ“. Ние не сме имали още възможностъ да я прочетемъ въ преводъ, за да сждимъ за него и изобщо за изданието. Въ германскиѣ вестници, обаче, се срѣщатъ първите отзиви. Така, В. Новакъ пише въ „Фялшкишеръ Беобахтеръ“:

„Ако едно произведение отъ чуждестраненъ авторъ може да ни даде, извънъ поетичното и забавното, и нѣщо отъ сжщността на своя народъ, то може да се приеме съ двойна печалба. Такавъ успѣхъ трѣбва да се припише на „Жетвартъ“ отъ Йорданъ Понковъ. Неговиятъ езикъ

е силенъ, чувството му мжествено, но, което особено привлича, е неговото проникване въ природата и въ селския народъ на Добруджа. Въ този пейзажъ на ширни нива, рисуванъ картинно съ жжси черти, поетътъ поставя селските си герои, на — прѣцѣли отъ сила, но и съ небуздушността на размирника, който не се стжхисва предъ едно престѣжение, когато му се оспора правото, но най-сетне черпи отъ родния черноземъ необходимата сила, за да намѣри правия пътъ. Покрай него сж рисуванни и характеритъ на сѣляните му, както и българското село съ неговитъ хора и жизнени форми съ една правдивостъ, която едва ли може да се надмине. Тая жива свързаностъ съ селството издига романа до истинска поетична творба, която съ това разкрива едновременно и най-сжщественитъ основи на българския народъ.“

„Братска година“, стихосбирка отъ Еберхардъ Волфгангъ Мюлеръ. Wiener Verlagsanstalt, Вiena, 80 стр., 2,80 марки

Между новитъ стихосбирки, изѣли напоследѣкъ въ Германия, заслужава внимание книгата „Братска година“, отъ Е. В. Мюлеръ, единъ отъ младитъ даровити нѣмски поети. Това е трета по редъ стихосбирка отъ сжщия авторъ, който е писалъ и множество драми и пиеси, нѣкои изнесени съ успѣхъ на германска сцена. Силата на Мюлеръ е, обаче, въ неговата лирика. И въ новитъ му стихотворения трепти всичко, което може да обхване една „братска“ година: войната, бойцитъ, падналитъ, приятелитъ, младежъта, Фюрера и т. н. Поетътъ проявява и живо чувство за природата и нейнитъ божествени тайни. „Вжтрешнитъ“ Райхъ живѣе въ стихотетъ, които сж дадени или въ строго

издържана форма или пък въ свободни ритми. Въ стихотворението „Службата на поета“ има мощни призиви към всички да не бегат от повеленията на времето. Преведените стихотворения „Вест“ и „Молитва“ сж взети от тая книга. Ние върваме, че допкти ще преведем и други стихотворения от сжкия авторъ, за да се създаде попълна представа у нашите читатели за него.

Културни Новини

Учредени сж три нови награди за изкуство въ Виена

При откриването на юбилейната изложба на виенските художници, по случай 80-годишнината отъ съществуването на Виенския домъ на изкуството, райхслайтерътъ Балдуръ фонъ Ширахъ оповести три нови награди за изкуство, които ще тръбва да се раздаватъ на виенски художници. Наградите сж: Рафаелъ-Донеръ за скулптура, Валдмюлеръ за живопись и Крихуберъ за графично изкуство.

Балдуръ фонъ Ширахъ говори за работата на художника презъ войната. Художникътъ тръбва да даде максимално постижение, както работникътъ и войникътъ. Художникътъ, като всъки другъ германецъ, нѣма право да извива едно художествено недопосче, като каже, че той все пакъ го е мислѣлъ за добро.

Филмътъ въ нова Европа

Генералниятъ съветъ на Международната филмова камара има неотдавна извъредно заседание въ Мюнхенъ, за да вземе становище и решение по важни въпроси, които интересуватъ държавитъ членове на камарата. Присъствуваха и взели участие въ разискванията надъ 70 представители. Полагатъ се основни грижи за филма въ нова Европа, които ще тръбва да се освободи отъ американската опека. И най-

Рис. Р. К. Schneider

Боевъ устремъ

важното: новиятъ европейски човекъ тръбва да гледа филми, които тласкатъ къмъ творчество и градежъ, къмъ единство и солидарностъ.

Гьотевиятъ медалъ за изкуство и наука

Фюрерътъ е далъ това високо отличие на инженеръ Оскаръ Местеръ, по поводъ навършването на 75-годишна възраст, за голѣмитъ му заслуги къмъ германския филмъ.

Въ Германия всѣки получава заслуженото.

Народни награди за германска литература

Носителитъ на Германската народна награда за литература тая година сж Карлъ Гьотт и Берхтолдъ Гиреръ, двама писатели, които иматъ прояви особено сега презъ войната. Награденото произведение отъ Карлъ

Гьоттъ „Великото завръщане въ родината“ е романъ-хроника, въ които е пресъздадено художествено преселването на нѣмцитъ отъ Волиния презъ 1939. Въз основа на фактични дадености, научени на самото мѣсто отъ писателя, разказана е „историята на единъ младъ човекъ, Михаелъ по име, единъ конегледачъ, който, като хиляди други, като всички нѣмски колонисти, е далечнитъ села на Волиния и Галиция, се връща посрѣдъ война и ледена зима въ земята на дѣлитъ си“. И романътъ отъ Гиреръ „Покълбения край морето“ е мъжествено силна книга. Романътъ представлява значителна културно-исторична картина на драматично раздвижения святъ на германското селячество презъ 14. столѣтието. Мѣстото, дето се разиграватъ описанитъ въ романа събития, е Боденското езеро и неговата приказна околностъ.